

*Noyabrinin dördü.
Klastakı iş.*

*«Bellilikçi
lafbirleşmelerin
çeşitleri.»*

Subkompetençiyalar.

1. Tekrarlamaa lafbirleşmelerin bölümnerini.
2. Tanışmaa bellilikçi lafbirleşmelerin birinci hem ikinci soyunnan.
3. Bilmää izafetleri.
4. Terbietmää sevgi hem hatır kendi ana dilinä.

Tekrarlamak.

Neydir o lafbirleşmesi?

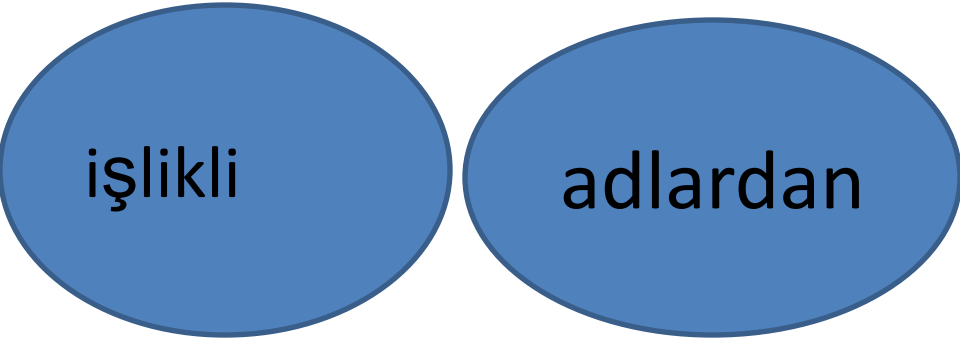
İki yada taa çok lafa baalı biri –
birinä gramatikayca hem
maanayca deniler lafbirleşmesi.

Örnek:

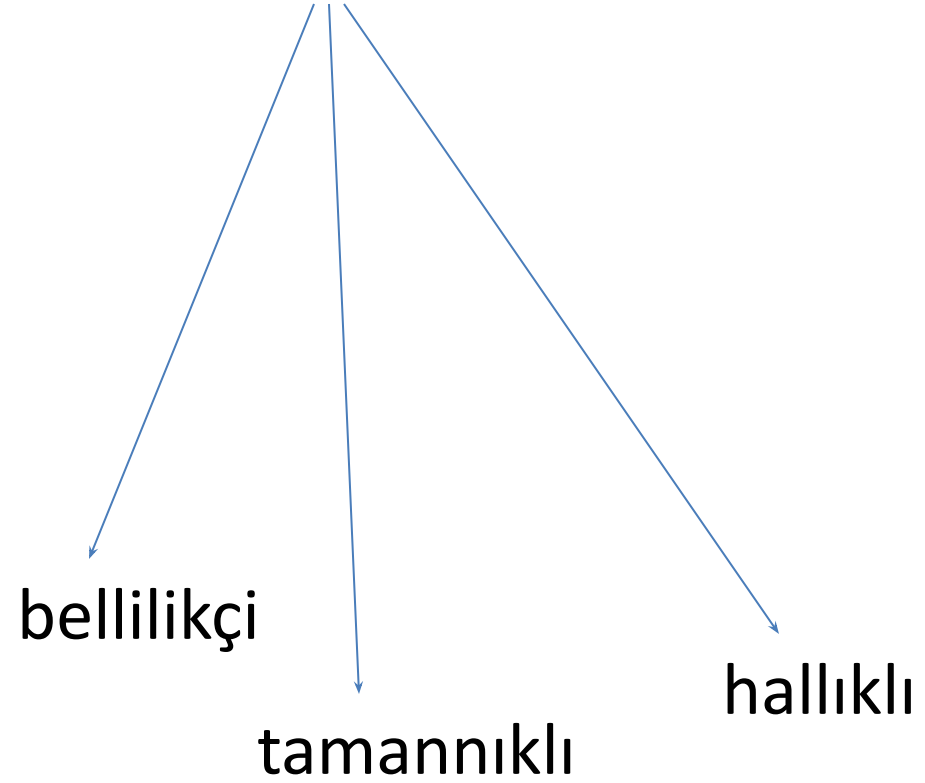
nesoy ?
↓
renkli güz. **X**

Lafbirleşmelerin bölümneri temel lafına görä hem belliedici laflarına görä.

temel lafına görä

belliedici laflarına görä.

«Bellilikçi lafbirleşmelerin çeşitleri.»

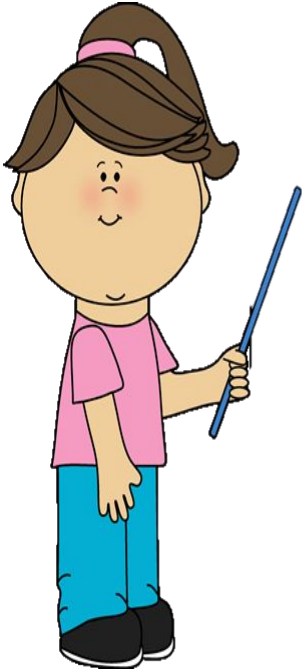
Birinci soy

İkinci soy

Belliedici laflar
–nışannık, sayılık,
işhallık, aderlik
hem iştennik

Hem temel laf
hem belliedici
laf –adlık. Bölä
lafbirleşmesinä
deniler **izafet**.

Birinci soy örnek

**Biyaz bulut,
beş kat, sekizinci
klas, bu insan,
çok ilik, gelän
vakıtlar, uzakta
bulunan.**

İkinci soy örnek

**Gümüş para,
aba don, poplin
fistan,tafta
kafes, odun
pınar, fırın azı
h. b.**

Yapınız kontrol işä(iş.1,s.

- **27):** Çalışkan çiftçi, gözäl fistan, küçük taş, geniş sokak, çok hayvan, girgin adam, eni gölmek, üüsek bayır, balaban aaç, pak un, kara çember, biyaz bayrak,dar yolcaaz, dokuzuncu klas, kırmızı alma.
- Fırın azı, fidan kökü, taş aul, koçun buynuzları, pençerä şişesi, , halk türküsü, laana yapraa, altın küpä, demir diiren, ördek yımirtası, uşak başçası, kızın bakışı, uşak rubası, kartal yuvası, er tavşamı, inek ferması, koyun sürüsü.

«İzafetlar.»

I -inci esaptan izafet

Belliedici laf hem temel laf affiksiz.
Örnek: *altın üzük, taş aul, tafta diiren*

II - inci esaptan izafet

Belliedici laf affiksiz, temel laf affiksli.
Örnek: *ayı kulaa, baş aarısı, tilki kuyruu*

III – üncü esaptan izafet

Hem temel laf hem belliedici laf affiksli.
Örnek: *çobanın sopası, mamunun siması*

Tutunuz aklınızda!

III – üncü esaptan izafet

cümlelerdä var nicä

olsun katlı da:

Örnek: *Gagauziya Yerin*

kurulmak günü, Büük

Vatan cengin

vakıdında.

Yap kontrol işinä (s. 29,

I -ci iş2)

Bakir tencerä,
demir kürek,
ipek gölmek,
taş köprü ,
pardı aul,
demir enser

II- ci

Aul boyu, maaza
içi,gök taşı,
çöşmä suyu
,booday tenesi,
çay otu, papşoy
unu ,ev saabisi,
saman yolu
,panayır malı ,ana
dili, Gagauz Yeri ,
Sabaa Yıldızı ,inek
südü ,keçi
memesi ,kuvan
balı , ev tavsamı.

III- ci

Küüyün kenarı ,
şkolanın yapısı,
koçun buynuzları ,
guguşun kanatları
,kloçkanın piliçleri
, aacın gölgesi
,derenin köprüsü .

Evdeki iş. İş 3, s.
29